

**Аналіз регуляторного впливу проекту постанови
Правління Національного банку України “Про внесення зміни до постанови
Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання

Відповідно до статті 33 Закону України “Про Національний банк України” для забезпечення організації готівкового грошового обігу Національний банк здійснює визначення порядку ведення касових операцій для банків, інших фінансових установ, підприємств і організацій.

На сьогодні діючим нормативно-правовим актом, який визначає порядок ведення касових операцій у національній валюті України суб’єктами господарювання є Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148 (далі – Положення).

Підготовка проекту постанови Правління Національного банку України “Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148” (далі – Постанова) зумовлена необхідністю забезпечення суб’єктами господарювання приведення своєї діяльності стосовно використання форм первинного обліку касових операцій у відповідність з вимогами Положення.

II. Визначення цілей державного регулювання

Для зменшення адміністративного тиску на суб’єктів господарювання та забезпечення принципів бухгалтерського обліку щодо безперервності фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних облікових документах Постановою передбачається перехідний адаптаційний період щодо застосування та використання форм первинного обліку.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятих альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Для досягнення цілей державного регулювання Національним банком Постановою визначено норму, що дає можливість суб’єктам господарювання протягом шести місяців привести свою діяльність з використання форм первинного обліку касових операцій до вимог Положення.

Альтернативний спосіб досягнення цілей, передбачених у Постанові, можливо реалізувати шляхом відміни обліку касових операцій та надання права підприємствам самостійно обирати спосіб та форми первинного обліку.

У той же час, у зв’язку з ще значним рівнем готівкових розрахунків в фінансовій системі України, недостатнім розвитком безготівкових розрахунків, передбачений Національним банком України спосіб досягнення поставлених цілей державного регулювання в цьому секторі економіки шляхом внесення необхідних змін до відповідного нормативно-правового акта Національного банку України є на сьогодні оптимальним.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

В основу механізму, що застосований для розв'язання проблем, покладено внесення відповідних змін до Постанови.

Зокрема, Постановою передбачається перехідний адаптаційний період (шість місяців з дня набрання її чинності), протягом якого суб'єкти господарювання мають привести свою діяльність з використання форм первинного обліку касових операцій у відповідність до вимог Положення.

Так, суб'єкти господарювання протягом шести місяців із дня набрання чинності цією постановою повинні забезпечити приведення своєї діяльності щодо використання форм відомостей на виплату готівки, прибуткових касових ордерів, видаткових касових ордерів, журналів реєстрації прибуткових і видаткових касових документів, касових книг, книг обліку виданої та прийнятої старшим касиром готівки та актів про результати інвентаризації наявних коштів у відповідність до вимог Положення. Протягом цього періоду редакційні відмінності форм первинного обліку не є підставою для їх не застосування.

У разі затвердження Правлінням Національного банку запропонованого для розгляду проекту Постанови зміст цього регуляторного акта буде доведено до відома користувачів шляхом офіційного оприлюднення через засоби масової інформації відповідно до законодавства України.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта, оцінка можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акта

Практичний досвід застосування в діяльності вимог діючого Положення (протягом його дії), характер публікацій, звернень, запитів щодо роз'яснення окремих його норм свідчить, що вони в цілому нормально сприймаються і реалізуються відповідними органами державної влади, юридичними і фізичними особами.

Ураховуючи подальшу тенденцію на лібералізацію окремих норм Положення та зменшення регуляторного тиску на суб'єктів господарювання при здійсненні касових операцій, невтручання банків у їх роботу, можна позитивно оцінити перспективу введення та реалізації ними запропонованих змін до цього нормативного акта.

Ризик негативного впливу зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється головним чином змінами до законодавчих актів України, що може призвести до необхідності внесення змін до регуляторного акта.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Надання більш широких повноважень та прав суб'єктам господарювання в межах чинного законодавства створює необхідні сприятливі економічні

передумови для їх функціонування та розвитку конкурентного середовища на ринку фінансових та банківських послуг.

Розміри кожної вигоди і витрати не можуть мати монетизовану або числову форму вираження, оскільки не підлягають обчисленню з використанням статистичних даних, даних наукових досліджень та соціологічних опитувань.

Разом з тим, протягом перехідного адаптаційного періоду дозволяється використовувати суб'єктами господарювання раніше надруковані форми первинного обліку касових операцій, що дозволить зекономити їх обігові кошти.

VII. Обґрунтування запропонованого строку чинності запропонованого акта

Вимоги встановлені змінами до регуляторного акту діють без зазначення строку.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Для відстеження результативності змін до регуляторного акту планується постійно супроводжувати, вивчати та аналізувати практику застосування норм цього документу, використовуючи звернення, запити, повідомлення, пропозиції, набутий практичний досвід суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування, фізичних осіб, депутатів всіх рівнів, відповідні публікації в засобах масової інформації тощо.

Враховуючи специфіку запропонованого регуляторного акту, визначити інші показники його результативності неможливо.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватимуться відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття

Відстеження результативності змін до регуляторного акту, в разі його прийняття, буде здійснюватись згідно з нормативно встановленими вимогами на підставі опрацювання та систематизації інформації, що надходить до Національного банку від суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування, фізичних осіб, депутатів всіх рівнів, контролюючих органів.

Відповідно до Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” проект Постанови є регуляторним актом, стосовно якого має послідовно здійснюватися базове, повторне і періодичне відстеження результативності.

Базове відстеження результативності запропонованого регуляторного акта буде проведено до набрання чинності цим документом, а повторне та періодичне – у строки, передбачені вищезазначеним законом.

В. о. Голови
Національного банку України

Я. В. Смолій

